

REFERAT FRA AVLSRÅDSSEMINAR 17.03.07

Det var 27 påmeldte hvorav 9 (2 møtte ikke) var oppdrettere, så man bør kanskje vurdere verdien av slike seminar for fremtiden.

Ernst-Otto Ropstad snakket om øyensykdommer hos våre raser.

Han forsker på dagblindhet hos strihåret, dachshund.

Han tok først for seg øyets oppbygging. Hornhinnen, linsen, glasslegemet, netthinnen, synsnervene og hjernebarken.

Linsen vokser hele livet, cellene vokser på innsiden av linsekapselen, innholdet i linsen er ukjent for kroppens immunforsvar.

Ekstra øyehår.

Disse går ut i fra kjertler, kan opptre i alle aldre. Symptomer: blunker ofte, gjentatte infeksjoner, hornhinnesar, pigmentvekst i hornhinnen. Kan behandles ved napping noe som frarådes, elektrolyse, men dette kommer ofte tilbake, man bør gjøre avlsmessige tiltak hvis man har hunder med mange ekstra øyehår.

Idiopatisk keratitt.

Sees vesentlig på langhåret dachshund, men finnes sporadisk også hos andre raser, angriper stort sett middelaldrene hunder. Begge øynene blir angrepet, begynner som små grå prikker. Årsaken er ukjent, men det er mest sannsynlig immunmeditert. Det bør gjøres avlstilltak fordi dette er en smertefull lidelse.

Tørre øyne, Keratocunjitivis sicca.

Lav produksjon av tårevæske. Usunn tårefilm, gjentatte øyebetennelser, forekommer på flere raser. Arvelig disponert, men kan også skyldes betennelse. Normal tåreproduksjon 15-25 med mer i løpet av et minutt. Kan føre til blindhet hvis det ikke behandles. Livslang behandling.

Katarakt, grå stær.

Vannfall, en uklarehet i øyets linse. Det finnes mange måter å klassifisere katarakt på, blant annet hvor langt den er utviklet, hvor i øyet den ligger og det er også mange årsaker til at katarakt oppstår. Arvegangen er at man må ha genet i dobbeldose, men det finnes unntak hos noen raser. Hunder med utviklingskatarakt bør ikke brukes i avl, katarakt kan i de fleste tilfeller opereres, men disse hundene bør ikke brukes i avl.

Netthinnes anatomi.

Synsceller deles inn i to grupper, staver og tapper. Hund har en stavdominant netthinne. Staver og tapper er ulikt fordelt i netthinnen.

PRA

Tynne blodkar, hyperrefleksjon, blek synsnerve plogfurer. Man kan ikke skille mellom dag- eller nattblindhet. Finnes hos mer enn 100 raser. Hos 22 raser har man funnet genet.

Symptomer, nattblinde, tunnelsyn og blir til slutt helt blinde. Kan også få katarakt.

Usikre i mørket, skumper bort i ting, bjeffer på ting den ikke har bjeffet på før. Det finnes ingen gentest. Finnes på alle varianter. Begge foreldre må være bærere for av avkommet skal få lidelsen.

Dagblindhet.

Finnes i Norge på SN, men finnes også på noen andre raser rundt i verden.

Kliniske symptomer kan sees fra fem uker. Disse har ikke det samme genet som er funnet i England.

Tidspunkt for innsettende blindhet kan variere. Samarbeid mellom med Norge, Sverige og USA. Det er 82 i hunder i prosjektet, bærerne blir plassert hos forverter de syke hundene er plassert i kennel hvor de er til observasjon. Vanskelig å skille mellom natt og dagblindhet.

Oppførsel, øyelysning og flere andre muligheter for diagnose.

ERG undersøkelse kan kun gjøres på NVH i Norge i dag.

Arvelig hjernesvinn:

Ikke registrert i Norge, men USA. Enzymfeil, avleiring av avfallsstoffer, det finnes flere typer og er arvelig, kan gentestes i USA. Begynner ca ved 1 års alder. Hunden får adferdsendring, det finnes ingen behandling og hundene bør avlives.

Gentester:

Svaber eller blodprøve, det bør være sikker identifisering av individene. Gentester bør utføres sammen med øyelysning. Gentester tatt hjemme på kjøkkenbenken har lite verdi fordi mulighet for juks er tilstede. For å få registrert gentester i sentralt register må resultat av testen sendes i retur til veterinær, ikke til eier og i tillegg må et eks til NKK.

www.vetnett.no her finnes avlsanbefalinger.

Frank Christiansen snakket om etikk.

Han har doktorgrad i husdyrhold med hund som spesialfelt og er autorisert eksteriørdommer for alle raser.

Han håpet at de fleste som drev med oppdrett hadde lest NKKs etiske regler. Det må legges retningslinjer og prinsipper om de moralske begrep og den riktige handlemåte.

Han refererte NKK etniske regler. Det medfører et stort ansvar og krever kvalitetsbevissthet og seriøs opptreden av den enkelte oppdretter.

Målet må være å sikre et på alle måter ansvarsfullt og bevisst hundehold.

Vi skal kun avle hunder som er reg. i NKK eller NKKs godkjente registre, og hunder som er fysisk og psykisk skikket til bruk i avl.

Avlshunden skal oppfylle alle krav for registrering av valper.

Det er viktig at man også er kritisk i valg av valpekjøperkjøper og vi må veilede kjøperen, benytte skriftlige avtaler undertegnet av begge parter og veterinærattest ikke eldre enn en uke.

Være ærlig over for valpekjøper, ikke selge hund med defekter uten å informere kjøper. Aldri gi usanne opplysninger om oppdrettet.

Rasen representerer en spesiell utfordring for det er ikke bare en, men 9 raser som også har 3 forskjellige jaktprøvevarianter.

Å ha tisper er ikke det samme som at den skal settes i avl. Ingen hund leveres med varedeklarasjon og ingen vet hvilke egenskaper den bærer videre.

Avlsrådet må oppfordre eiere og oppdrettere til å melde fra og sykdommer. Stort materiale gir store muligheter for et fornuftig og målrettet avlsarbeid.

Krav til medlemmer i avlsråd:

God rasekunnskap, erfaring med hundeeavl, være oppdretter eller hannhundeeier.

Definerte avlsmål: rasens standard, bruksegenskaper, gemytt/psykisk helse, helse/holdbarhet og fertilitet.

Ofte fokuserer en klubb på en sykdom, men glemmer at de finnes flere, vektlegging av for mange egenskaper medfører at ingen individer fyller kravene.. Alle hunderaser har en sykdom eller er disponert for en sykdom.

Avlsrådet skal være et rådgivende organ, ansvaret ligger hos oppdretter.

Skal man være oppdretter må man ofre mye fritid, være bredt til å påta seg ansvar, tid til å ta seg av valpekjøper med råd og veiledning. Være bevisst at man avler på de rette individer. Tispa har stor påvirkning på preging av valpene og det samme har oppdretter, en oppdretter har et enormt ansvar.

Være villig til å ta tilbake eller omplassere hunden hvis valpekjøper ikke kan ha hunden.

Marianne Fredriksson fra Svenska Taxklubben orienterte om avlsprogrammet RAS.

Hun er mangeårig medlem av avlsrådet og oppdretter av langhår med kennelnavn Fagermon

Hun snakket blant annet om Sveriges nye avlsprogram RAS.

Hun viste hvordan antall registreringer har sunket i Sverige de siste årene. Hun viste hvor liten prosent av de hundene som blir registrert som går videre i avl, noe som er ganske skremmende når man ser på antall registreerte valper for enkelte raser.

Målet er å få innavlsprosenten til høyest 2%, halvere prolapsfrekvensen fram til 2015, få frem friske hunder. I Sverige får de fleste hunder prolaps mellom 5-6 års.

Ha PRA frekvensen under kontroll, avvikle helseprogrammet senest 2008. Bevare dachsens typiske mentalitet. Bevare jaktenskapene. Bevare rasens gode eksteriøre utvikling.

Med RAS skal hundene ikke settes i avl før ved 3 års alder, være øyenlyst innen et år før paringen, bare avle på mentalt fysiske og friske dyr, en tisper bør bare ha et kull med samme hannhund, ikke drive matadoravl.

Antall tillatte kull pr. hannhund, alt basert på frivillig basis.

KN	LN	SN	KDV	LDV	SDV	KKA	LKA	SKA
10	5	20	4	10	4	4	10	4

Avlsrådet orienterte om ryggprosjektet.

To av avlsrådet medlemmer har vært på seminar i Danmark i forbindelse med ryggprosjektet. Danskene har røntget i ca 20 år, de er kommet så langt at de nå vet at dette er arvelig og er også temmelig sikre på at dette er et dominant gen. Etter 01.01.2007 må alle hunder som settes i avl være rygggrøntget, men man får et "frikull" ,etter dette får man ikke registrert kull. Dette gjelder ikke importerte hunder fordi man ønsker nytt blod.

Tallene på prolaps i Danmark er ganske høye.

Det er også gjort undersøkelse i USA på 3000 og tallene viser samme tendens.

Danskene har søk EU om støtte til forskning på problemet.

Danskene får ikke lov å registrere mer enn 5 % av populasjonen på en hannhund.

Det finnes ingen restriksjoner for hvor mange forkalkninger kan ha før den ikke kan brukes i avl, det er laget en anbefaling, men det er fritt opp til hver enkelts samvittighet om hvilke hunder man bruker.

Avlsrådet foreslo at man i Norge burde gå inn på sammen linjen som i Danmark.

Rygg er smertefullt, det er arvelig og hundene blir ikke gamle.

Per i dag er 86 hunder undersøkt i Norge.

